

سؤالات امتحان شبیه‌ساز نهایی: دین و زندگی (۳)		رشته: ریاضی و فیزیک / علوم تجربی	تاریخ امتحان:
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی		مرکز ارزشیابی خیلی سبز	تعداد صفحه: ۲
ردیف	سؤالات		
۱	با تدبر در آیات و حدیث به سؤالات زیر پاسخ دهید.		
۰/۵	آیه شریفه ﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ...﴾، فرجامش کدام یک از مراتب توحید است؟		
۲	براساس آیه شریفه ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ...﴾، پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد، چه تفاوتی دارد؟		
۳	آیه شریفه ﴿... وَلَكِنَّ كَذَبُوا فَاَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾، به کدام سنت الهی اشاره دارد؟ (۱) سنت امداد عام الهی (۲) سنت امداد خاص الهی (۳) سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او		
۴	مایه طراوت، زیبایی، بهار جوانی و شکوفایی استعدادهای انسان در کدام گزینه آمده است؟ (۱) «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ» (۲) «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا»		
۵	<u>درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.</u>		
۰/۵	شناخت اندیشه‌های خاص به تصمیم‌گیری درست ما در سبک زندگی کمک فراوانی می‌کند.		
۰/۵	یکی از پاداش‌های وصف‌نشده اخلاص، عدم نفوذ شیطان در انسان است.		
۰/۵	ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن یکی از جلوه‌های سنت ابتلاء است.		
۸	<u>گزینه مناسب را انتخاب کنید.</u>		
۰/۵	بیت: «دلی کم معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید»، به کدام مفهوم اشاره دارد؟ (۱) خداوند خالق ساخته‌های انسان و حتی خود انسان است. (۲) آنان که به دقت و اندیشه در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند.		
۰/۵	اگر خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، یعنی (۱) ایشان را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان‌هایش قرار داده است. (۲) بخشی از ولایت خود را به ایشان واگذار کرده است.		
۱۰	بیت: «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنه نیایی من دهم بد را سزا؟»، بیانگر کدام یک از شواهد اختیار است؟ (۱) مسئولیت‌پذیری (۲) تفکر و تصمیم		
۱۱	<u>مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.</u>		
۰/۵	پدیده:		
۰/۵	قضای الهی:		

	تاریخ امتحان:	رشته: ریاضی و فیزیک / علوم تجربی	سؤالات امتحان شبیه‌ساز نهایی: دین و زندگی (۳)									
	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:									
	تعداد صفحه: ۲	مرکز ارزشیابی خیلی سبز	منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی									
نمره	سؤالات		ردیف									
	<p>کشف ارتباط</p> <p>هر یک از عبارتهای سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون چپ، یک مورد اضافی است).</p>											
۱	<table border="1"> <tr> <td>الف) براساس آن خدا را می‌بابیم و حضورش را درک می‌کنیم.</td> <td>(۱) احاطه و دسترسی</td> </tr> <tr> <td>ب) موضوعاتی هستند که ذهن ما توان و گنجایش فهم چستی و ذات چنین موضوعاتی را دارد.</td> <td>(۲) امور نامحدود</td> </tr> <tr> <td>ج) لازمه شناخت هر چیزی</td> <td>(۳) فطرت خویش</td> </tr> <tr> <td>د) موضوعاتی که نمی‌توانیم چگونگی وجودشان را دریابیم.</td> <td>(۴) امور محدود</td> </tr> <tr> <td></td> <td>(۵) نیازمندی در بقا</td> </tr> </table>	الف) براساس آن خدا را می‌بابیم و حضورش را درک می‌کنیم.	(۱) احاطه و دسترسی	ب) موضوعاتی هستند که ذهن ما توان و گنجایش فهم چستی و ذات چنین موضوعاتی را دارد.	(۲) امور نامحدود	ج) لازمه شناخت هر چیزی	(۳) فطرت خویش	د) موضوعاتی که نمی‌توانیم چگونگی وجودشان را دریابیم.	(۴) امور محدود		(۵) نیازمندی در بقا	۱۳
الف) براساس آن خدا را می‌بابیم و حضورش را درک می‌کنیم.	(۱) احاطه و دسترسی											
ب) موضوعاتی هستند که ذهن ما توان و گنجایش فهم چستی و ذات چنین موضوعاتی را دارد.	(۲) امور نامحدود											
ج) لازمه شناخت هر چیزی	(۳) فطرت خویش											
د) موضوعاتی که نمی‌توانیم چگونگی وجودشان را دریابیم.	(۴) امور محدود											
	(۵) نیازمندی در بقا											
۱	<p>با توجه به متن زیر، به سؤال پاسخ دهید.</p> <p>«فردی به جای عبور از پل عابر پیاده، از وسط خیابان شروع به رد شدن کرد و در هنگام رد شدن از خیابان تصادف کرد. او در توجیه این اتفاق و در جواب کسانی که به او می‌گفتند که چرا از پل عابر پیاده استفاده نکردی، می‌گفت: «قدر و قضای الهی بر این مطلب بوده است و راه فراری از آن نیست.»</p> <p>برداشت نابه‌جای این گونه افراد از قضا و قدر الهی را بنویسید.</p>	۱۴										
۰/۵	<p>به سؤالات زیر، پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>منظور از این که خداوند نور هستی است، چیست؟</p>	۱۵										
۰/۵	<p>نتیجه بزرگ‌ترین ضربه جریان تکفیری به اسلام چیست؟</p>	۱۶										
۰/۵	<p>طبق گفته جعفر بن ابی‌طالب به پادشاه حبشه، پیامبر (ص) به مسلمانان چه دستوراتی داد؟ (ذکر دو مورد کافی است).</p>	۱۷										
۰/۵	<p>چرا شیطان دام‌های گسترده‌ای برای فساد و گناه انسان پهن کرده است؟</p>	۱۸										
۰/۵	<p>در تعالیم دینی، چه عواملی باعث افزایش عمر می‌شود؟ (ذکر دو مورد کافی است).</p>	۱۹										
۱	<p>به سؤالات زیر، پاسخ کامل و تشریحی دهید.</p> <p>در استدلال نیازمندی جهان به خدا در پیدایش دو مقدمه مطرح می‌شود. آن‌ها را توضیح دهید.</p>	۲۰										
۱	<p>بیان جمله «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» و نیز پابندی به آن چه نتایج را در پی دارد؟</p>	۲۱										
۱	<p>چه زمانی یک جامعه توحیدی است؟</p>	۲۲										
۱	<p>چگونه راز و نیاز با خدا و کمک‌خواستن از او، ما را در رسیدن به اخلاص یاری می‌کند؟</p>	۲۳										
۱	<p>میان امتحان بشری و امتحان الهی چه تفاوتی وجود دارد؟</p>	۲۴										
۱۶	جمع بارم	«در پناه قرآن پاینده باشید.»										

دین و زندگی دوازدهم

با تدبر در آیات و حدیث به سؤالات زیر پاسخ دهید. (۱ - ۴)

آیه شریفه ﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ...﴾، فرجامش کدام یک از مراتب توحید است؟

۱

راهنمای تصحیح << این آیه اشاره به توحید در خالقیت دارد. نتیجه و بازتاب و فرجام توحید در خالقیت، توحید در مالکیت است. (درس ۲، صفحه ۱۹)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

برای پاسخ به این سؤال، باید توجه داشته باشیم که مراتب توحید به ترتیب زیر است:

(۱) توحید در خالقیت (۲) توحید در مالکیت (۳) توحید در ولایت (۴) توحید در ربوبیت

هر کدام از این مراحل توحید، نتیجه و فرجام مرتبه پیشین خود است. در صورت سؤال از ما خواسته شده تا فرجام آیه شریفه مذکور را ذکر کنیم. از آنجا که این آیه به توحید در خالقیت برمی گردد، فرجام و معلول آن که «توحید در مالکیت» است، پاسخ صحیح می باشد.

درستی یا نادرستی گزاردهای زیر را با (ص/غ) مشخص کنید. (۵ - ۷)

شناخت اندیشه‌های خاص به تصمیم‌گیری درست ما در سبک زندگی کمک فراوانی می‌کند.

راهنمای تصحیح << ص (۵/۰) (درس ۳، صفحه ۳۰)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ هر سبکی از زندگی، ریشه در اندیشه‌های خاصی داشته و از جهان‌بینی ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد. شناخت آن ریشه‌ها کمک فراوانی به تصمیم‌گیری درست ما خواهد کرد.

ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن یکی از جلوه‌های سنت ابتلاء است. ۷

راهنمای تصحیح « غ (۰/۵) (درس ۶، صفحه ۷۱)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ یکی از جلوه‌های توفیق الهی، ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن می‌باشد، مانند یافتن دوست خوب، شرکت در یک جلسه قرآنی و خواندن یک کتاب تأثیرگذار و هدایت‌گر؛ پس ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی مربوط به سنت امداد خاص الهی (توفیق الهی) است، نه ابتلاء.

بیت: «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنه نیایی من دهم بد را سزا؟»، بیانگر کدام یک از شواهد اختیار است؟

۱۰

(۱) مسئولیت پذیری

(۲) تفکر و تصمیم

راهنمای تصحیح « گزینۀ (۱) (۰/۵) (درس ۵، صفحه ۵۴)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می‌دانیم. به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می‌پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده‌ایم، آن را جبران می‌کنیم. عهدها و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوارند؛ بنابراین اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد، خود را مستحق مجازات می‌داند.

مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید. (۱۱ - ۱۲)

پدیده:

۱۱

راهنمای تصحیح « وجودش از خودش نیست (۰/۲۵) و برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد. (۰/۲۵) (درس ۱، صفحه ۷)

کشف ارتباط

۱۳

هر یک از عبارت‌های سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون چپ، یک مورد اضافی است).

(الف) براساس آن خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم.	(۱) احاطه و دسترسی
(ب) موضوعاتی هستند که ذهن ما توان و گنجایش فهم چیستی و ذات چنین موضوعاتی را دارد.	(۲) امور نامحدود
(ج) لازمه شناخت هر چیزی	(۳) فطرت خویش
(د) موضوعاتی که نمی‌توانیم چگونگی وجودشان را دریابیم.	(۴) امور محدود
	(۵) نیازمندی در بقا

راهنمای تصحیح

الف) ۳ (فطرت خویش) (۰/۲۵)

ب) ۴ (امور حدود) (۰/۲۵)

ج) ۱ (احاطه و دسترسی) (۰/۲۵)

د) ۲ (امور نامحدود) (۰/۲۵) (درس ۱، صفحه‌های ۷ و ۱۲)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

الف) هر کدام از ما، براساس فطرت خویش، خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم. به روشنی می‌دانیم در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده‌ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند و به موجودات مدد می‌رساند.

ب) موضوعاتی مانند گیاهان، حیوان‌ها، ستاره‌ها و کهکشان‌ها در محدوده شناخت ما قرار می‌گیرند. حتی کهکشان‌های بسیاری دور هم ممکن است روزی شناسایی شوند و انسان بتواند به ماهیت و ذات آن‌ها دست یابد. در حقیقت، ذهن ما توان و گنجایش فهم چیستی و ذات چنین موضوعاتی را دارد، زیرا همه آن‌ها اموری محدود هستند.

ج) لازمه شناخت هر چیزی، احاطه و دسترسی به آن است.

د) ما به دلیل محدودبودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. خداوند حقیقتی نامحدود دارد، در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید؛ بنابراین، با این‌که ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم و صفات او را می‌توانیم بشناسیم، اما نمی‌توانیم ذات و چیستی او را دریابیم.

با توجه به متن زیر، به سؤال پاسخ دهید. **۱۴**

«فردی به جای عبور از پل عابر پیاده، از وسط خیابان شروع به رد شدن کرد و در هنگام رد شدن از خیابان تصادف کرد. او در توجیه این اتفاق و در جواب کسانی که به او می‌گفتند که چرا از پل عابر پیاده استفاده نکردی، می‌گفت: «قدر و قضای الهی بر این مطلب بوده است و راه فراری از آن نیست.»
با توجه به متن فوق، برداشت نابه‌جای این گونه افراد از قضا و قدر الهی را بنویسید.

۱) قدر و قضای الهی را با اختیار انسان ناسازگار می‌دانند و تصور می‌کنند تقدیر، چیزی غیر از قانون‌مندی جهان و نظم در آن است. (۵/۷) **راهنمای تصحیح** «

۲) فکر می‌کنند وقتی تقدیر به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می‌زند. (۵/۷) (درس ۵، صفحه ۵۷)

برخی که می‌پندارند قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است، تصور می‌کنند تقدیر، چیزی غیر از قانون‌مندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می‌زند؛ درحالی‌که دیدیم معنای قدر و قضای الهی این است که هر چیزی مهندسی و قاعده خاص خود را دارد و تمام جهان براساس قواعدی بنا شده است و این قواعد، توسط انسان قابل یافتن و بهره‌گیری است. پس بدون قدر و قضای الهی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید. درحالی‌که اعتقاد به قدر و قضا، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

به سؤالات زیر، پاسخ کوتاه دهید. (۱۵ - ۱۹)

منظور از این که خداوند نور هستی است، چیست؟

۱۵

خداوند نور هستی است؛ یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند (۰/۲۵) و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است. (درس ۱، صفحه ۱۱)

راهنمای تصحیح

هر چیزی در این جهان، بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود. در واقع، هر موجودی در حد خودش تجلی خداوند و نشانگر حکمت، رحمت و سایر صفات الهی است. از همین رو، آنان که به دقت و اندیشه در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

نتیجه بزرگ‌ترین ضربه جریان تکفیری به اسلام چیست؟ ۱۶

راهنمای تصحیح <<

(۵/۰) (درس ۲، صفحه ۲۴)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

جریان تکفیری در سال‌های اخیر برخی از جوامع و کشورهای اسلامی را گرفتار خود کرده است. پیروان این جریان فکری خشک و غیرعقلانی با تفکر غلطی که درباره توحید و شرک دارند، هر مسلمانی را که مانند آن‌ها نمی‌اندیشد مشرک و کافر می‌خوانند و گاه کشتن او را واجب می‌شمارند. پیروان این جریان می‌گویند توسل به پیامبران و معصومین شرک است. طلب دعا و شفیع قراردادن دیگران برای این که خدا انسان را ببخشد، شرک است و هم‌چنین معتقدند این‌گونه افراد کافر هستند و مسلمان محسوب نمی‌شوند. متأسفانه این جریان، بزرگ‌ترین ضربه را به اسلام وارد کرد و سبب تنفر برخی از مردم جهان از دین اسلام شد.

طبق گفته جعفر بن ابی طالب به پادشاه حبشه، پیامبر (ص) به مسلمانان چه دستوراتی داد؟ (دو مورد) **۱۷**

راهنمای تصحیح « پیامبر ﷺ دستور داد تا نماز را به پا دارند، (۰/۲۵) زکات را بپردازند (۰/۲۵) و ماه رمضان را روزه بگیرند. (درس ۳، صفحه ۳۱) (ذکر دو مورد کافی است.)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ «... پیامبر، ما را به خدا فراخواند که او را یگانه بدانیم، عبادت کنیم و آن چه را که خود و پدرانمان می‌پرستیدیم کنار بگذاریم، چیزی را شریک او قرار ندهیم، او ما را به عدل، احسان، راستی، درستی و امانتداری و نیکی نسبت به خویشان و همسایگان دعوت کرد از خوردن مال یتیم و ارتکاب فحشا و منکر و دروغ نهی کرد و دستور داد نماز را به پا داریم، زکات بپردازیم و ماه رمضان را روزه بگیریم. ما نیز او را تصدیق کرده و به او ایمان آوردیم و از او پیروی کردیم.»

۱۹ در تعالیم دینی، چه عواملی باعث افزایش عمر می شود؟ (دو مورد)

راهنمای تصحیح « صله رحم، (۰/۲۵) محبت به خویشان (۰/۲۵) و صدقه دادن. (درس ۶، صفحه ۷۳) (ذکر دومورد کافی است.)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ در تعالیم دینی آمده است که صله رحم، محبت به خویشان و دادن صدقه عمر را افزایش می دهد و قطع رحم و بی محبتی به خویشان عمر را کاهش می دهد.

چه زمانی یک جامعه توحیدی است؟ **۲۲**

وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد (۵/۰) و همان شرایطی را که خداوند

برای حاکم تعیین کرده است، دارا باشد (۲۵/۰) و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد. (درس ۳، صفحه ۳۵)

یک جامعه، علاوه بر رکن سیاسی، دارای ارکان دیگری مانند اقتصاد و فرهنگ نیز هست. جامعه‌ای که در مسیر توحید اجتماعی

حرکت می‌کند، اقتصاد، فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش می‌رود و به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر درمی‌آید.

جامعه توحیدی، حکومت کسانی را که خداوند به آن‌ها حق حکومت نداده است نمی‌پذیرد، با آنان که نسبت به خداوند و مسلمانان

دشمنی می‌ورزند، دوستی نمی‌کند، با ظالمان مبارزه می‌کند، بنا به فرمان خداوند، از محرومان و مستضعفان حمایت می‌کند.

راهنمای تصحیح

پاسخ خیلی تشریحی

چگونه راز و نیاز با خدا و کمک‌خواستن از او، ما را در رسیدن به اخلاص یاری می‌کند؟ **۲۳**

راهنمای تصحیح « نیاپش بر پیشگاه خداوند و یاری‌جستن از او برای رسیدن به اخلاص غفلت از خداوند را کم می‌کند (۰/۵)، محبت او را در قلب

تقویت می‌سازد (۰/۲۵) و انسان را از امدادهای الهی بهره‌مند می‌نماید. (درس ۳، صفحه ۴۷)

